

Date: 07.10.2019

Time : (3Hours)

Total Marks : 100

Please check whether you have got the right question paper

- N.B. (1) All questions are compulsory and carry equal marks.
(2) Draw sketches and diagrams wherever necessary.
(3) Use of map stencils and simple calculator is allowed.
(4) Map appendix should be attached to the answer book
- Q.1) A) Draw a weather signs and symbols of the following. (Any Five) (5)
1 Sky Obscured
2 Wind speed 10 knots per hour
3 Rainfall
4 Calm Sea Condition
5 Lighting
6 Dust Whirl
- B) Study the given weather map and answer the following questions (Any Five) (Refer Appendix-1-7 June) (5)
1 What is the air pressure at Jodhapur?
2 State the cloud amount at Chennai?
3 State the sea condition recorded at coast of Kerala.
4 State the wind speed and direction at Ahmadabad.
5 Name the area of high pressure in the map.
6 State the weather condition at Bangalore.
- C) Construct the Climograph from the following data and interpret it. (10)
Pune (Temperature and Relative Humidity, 2016)												
Month	Jan	Feb	Mar	April	May	June	July	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec
Temp ^o c	21	24	27	30	31	28	25	25	25	24	21	21
Relative Humidity (%)	60	57	45	40	38	60	85	88	75	70	65	65
- Q.2) Write information of vertical and horizontal distribution of temperature. (20)
OR
- Q.2) (A) State the various branches of climatology. (10)
(B) Explain the elements of climate. (10)
- Q.3) Explain the concept of air pressure and describe the factors affection on air pressure. (20)
OR
- Q.3) (A) Write information of trade and anti-trade winds. (10)
(B) State the types of Jet Stream. (10)
- Q.4) Give an account of global distribution of rainfall in detail. (20)
OR
- Q.4) (A) Write information of specific and relative humidity. (10)
(B) Write information about condensation. (10)
- Q.5) Define anti-cyclone. Write detail information of anti-cyclone. (20)
OR
- Q.5) (A) Write information of El Nino and Indian monsoon. (10)
(B) State the causes of global warming. (10)

(मराठी रूपांतर)

Date: 07.10.2019

वेळ : (३ तास)

एकूण गुण : १००

सूचना

- (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य असून सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
- (२) आवश्यक तिथे नकाशे आणि आकृत्या काढा.
- (३) नकाशा आराखडे आणि साधे गणक यंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.
- (४) नकाशा परिशिष्ट उत्तरपत्रिकेस जोडा.

- प्र.१) (अ) खालील हवास्थितीदर्शक सांकेतिक चिन्हे व खुणा काढा.(कोणतेही पाच) (५)
- १ अंधुक प्रकाश
 - २ वाऱ्याचा वेग दर ताशी १० नॉट
 - ३ पाऊस
 - ४ शांत समुद्र
 - ५ विजा चमकणे
 - ६ वावटळ
- ब) दिलेल्या हवास्थितीदर्शक नकाशाचा अभ्यास करून खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (५)
- (कोणतेही पाच) (परिशिष्ट-१ चा संदर्भ घ्या.-7 जून)
- १ जोधपुर येथील वायुभर किती आहे?
 - २ चेन्नई येथील आकाशाची स्थिती सांगा.
 - ३ केरळच्या किनाऱ्याजवळील सागराची स्थिती सांगा.
 - ४ अहमदाबाद येथील वाऱ्याचा वेग व दिशा सांगा.
 - ५ नकाशातील जास्त भाराचा प्रदेश सांगा.
 - ६ बेंगलोर येथील हवेची स्थिती सांगा.
- क) खालील आकडेवारीवरून तापमान व आर्द्रता दर्शक आलेख तयार करा व त्याचे स्पष्टीकरण करा. (१०)

पुणे (तापमान आणि सापेक्ष आर्द्रता, २०१६)												
महिने	जा ने	फे ब्रु	मा र्च	एप्रि ल	मे	जू न	जु लै	ऑग स्ट	स प्टें	ऑ क्टो	नो व्हें	डिसे
तापमान (डिग्री.से)	२१	२४	२७	३०	३१	२८	२५	२५	२५	२४	२१	२१
सापेक्ष आर्द्रता (%)	६०	५७	४५	४०	३८	६०	८५	८८	७५	७०	६५	६५

- प्र.२) तापमानाच्या उभ्या व आडव्या वितरणाची माहिती लिहा. (२०)
किंवा
- प्र.२) अ) हवामानशास्त्राच्या विविध शाखा सांगा. (१०)
ब) हवामानाची अंगे स्पष्ट करा. (१०)
- प्र.३) वायुभारही संकल्पना स्पष्ट करून वायुभारावर परिणाम करणाऱ्या घटकांचे वर्णन करा. (२०)
किंवा
- प्र.३) अ) व्यापारी व प्रतिव्यापारी वाऱ्यांची माहिती लिहा. (१०)
ब) जेट प्रवाहाचे प्रकार सांगा. (१०)
- प्र.४) पर्जन्याच्या जागतिक वितरणाचा सविस्तर वृतांत द्या. (२०)
किंवा
- प्र.४) अ) विशिष्ट व सापेक्ष आर्द्रतेविषयी माहिती लिहा. (१०)
ब) सांद्रीभवनाविषयी माहिती लिहा. (१०)
- प्र.५) प्रत्यावर्ताची व्याख्या द्या. प्रत्यावर्ताची सविस्तर माहिती लिहा. (२०)
किंवा
- अ) एल निनो व भारतीय मान्सून यांची माहिती लिहा. (१०)
ब) जागतिक तापमान वाढीची कारणे सांगा. (१०)